

ZAKLJUČCI 4. KONGRESA

SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Četvrti kongres Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, koji je održan 10.03. 2007. godine, donosi sljedeće

ZAKLJUČKE

I

1. Izborna kampanja SDP za Opće izbore 2006. vođena je na jasno definisanom izbornom programu koji je nedvosmisleno potvrdio identitet SDP BiH kao jedine istinske svebosanskohercegovačke socijaldemokratske partije.

2. Na izborima 2006. godine, koji su vođeni u opštoj klimi ekstremnog nacionalizma i na kojima su se birači, u najvećoj mjeri, opredjeljivali prema proizvedenom strahu o opstanku BiH, a ne prema sposobnosti pojedinih stranaka na rješavanju nagomilanih socijalnih i ekonomskih problema, SDP BiH je ostvario:

- izuzetan uspjeh izborom Željka Komšića za člana Predsjedništva BiH
- povećanje broja poslanika u BiH i Federalnom parlamentu sa klubovima poslanika koji su sastavljeni od pripadnika svih BiH naroda

3. Ostvareni rezultati BiH nisu doveli do postizanja strategijom utvrđenih izbornih ciljeva na što su pored ostalog bitno uticale i značajne promjene u biračkom tijelu BiH.

4. Potrebno je odmah otpočeti pripreme za općinske izbore 2008. godine i u funkciji toga angažovati sve kadrovske, materijalne i druge potencijale SDP BiH, posebno koristeći sva pozitivna iskustva iz djelovanja načelnika SDP BiH

II

5. Kongres snažno naglašava potrebu da se kreativno razvijaju i provode opredjeljenja SDP o socijalno-ekonomskom razvoju BiH. Za taj razvoj ključne su političke pretpostavke u usvajanju ustavnih promjena kao osnov jačanja državnih institucija i uloge socijalne države u BiH. SDP se mora vratiti svom izvornom profilu socijalne pravde i posvećenosti radništvu i svima koji žive od svog rada, onima koji su obespravljani i žive u beznađu i siromaštvu, onima koji su gubitnici u tranziciji i privatizaciji i na margini društva kao najranjivije socijalne kategorije – nezaposleni borci, otpušteni radnici, mladi bez perspektive, nezbrinuti povratnici, samohrane majke i civilne žrtve rata.

Uslov za ovo su oštre i brze makroekonomske reforme, preusmjeravanje budžetskih sredstava za socijalne namjene i reforme u javnom sektoru da se sa istim obimom javnih sredstava podigne efikasnost tj. učinak javnih servisa koji se pružaju građanima. Uslov za to su i penzijske reforme koje treba da osiguraju perspektive mladih ljudi i generacijsku sigurnost za one koji su ili se bliže penziji.

Pozicija radnika i popravljavanje njihovog materijalnog i socijalnog položaja bit će u centru angažovanja SDP BiH. S tim u vezi, SDP BiH će pripremiti odgovarajuće zakonske prijedloge u pravcu učešća radnika u procesu odlučivanja (jačanju partnerskih odnosa rada, kapitala i organa države), kao i zaštiti njihovih prava i interesa u procesu privatizacije. U borbi za radnička prava SDP BiH mora biti sa sindikatima, a kad god je to potrebno mora biti sindikat umjesto sindikata.

6. Javni sektor u infrastrukturi ima veliki značaj za osiguranje blagostanja i ekonomski razvoj zemlje. Taj sektor mora se efikasno restrukturirati i pri tome se mora računati na pluralizam svojinskih oblika, počev od javnog vlasništva, preko partnerstva privatnog i javnog kapitala do privatizacije, u ovisnosti od toga kakve su mogućnosti osiguranja efikasnog upravljanja, investicija i internacionaliziranja tih kompanija. Privatizacija, kada je neophodna, mora imati svoj koncept, sa ciljem privatizacije, kriterijima za izbor najpovoljnijih ponuđača, transparentnošću procesa vođenja

i evaluacije ponuda u iznalaženju javnog interesa u privatizaciji.

SDP će se svim snagama suprotstaviti pokušajima da se kroz privatizaciju prodaju javna dobra, njih treba zaštititi zakonom o javnim dobrima i oni moraju ostati javno vlasništvo. U protivnom javni monopol će se zamijeniti privatnim monopolom, a to je jedino gora solucija. U poslovnom sektoru, privatizaciju treba nastaviti bez oklijevanja na iznesenim principima, uz maksimalnu pažnju i odgovornost u zaštiti interesa radnika i njihove socijalne sigurnosti. Socijalni troškovi privatizacije moraju se ravnati prema višim standardima zaštite radnika u odnosu na marginalizaciju kojoj su oni izloženi u proteklom periodu provođenja privatizacije.

7. U napretku ka evropskim i evroatlanskim integracijama SDP vidi prilike da se podizanje blagostanja građana vodi prema standardima EU i da životni standard raste iz osnova konkurentnosti koju osiguravaju reforme na putu ka EU. Svaka etapa u napretku ka EU stvara nove dodatne prilike za rast blagostanja i korištenje raznih fondova EU. Zato moramo razviti vlastiti program pristupanja EU kojim ćemo pokazati da su realne mogućnosti da BiH pristupi EU u narednih 6-7 godina pod uvjetom da se neodgovorno ponašanje postojećih nosilaca vlasti prevaziđe. To mora biti SDP program pristupanja EU kao alternativa koja otvara nove prilike za blagostanje ljudi i tako treba raskrinkati nemoć i neodgovornost sadašnjih nosilaca vlasti koji za taoce drže sve građane BiH.

8. SDP će se zalagati da poreske reforme idu u pravcu povećanja direktnih poreza iz dohotka i imovine. Porezi moraju osigurati razvojni poticaj i zaštitu domaće proizvodnje i zato će SDP inicirati aktivnosti na izmjenama sistema akciza koje ugrožavaju konkurentnost domaće proizvodnje. U sistemu PDV jasno je da uvođenje nulte stope za esencijalne proizvode, koje je SDP od samog početka zahtijevao, treba finalizirati u državnom parlamentu. Iste aktivnost treba voditi u racionaliziranju carinskih tarifa, koje opterećuju uvoz opreme i tako predstavljaju kočnicu tehnološke modernizacije privrede.

9. Javna sredstva u budžetima i fondovima moraju biti predmet oštih racionalizacija. Mora se povećati udio transfera i udio javnih investicija u odnosu na troškove plaća i druge troškove administracije. U tom okviru je važno pitanje gradnje autoputa na koridoru Vc, na čijoj gradnji postojeća vlast iskazuje svu nemoć. SDP će se zalagati za integralni pristup tom projektu kao državnom projektu sa odgovornošću Vijeća ministara za njegovu realizaciju, sa optimizacijom izvora iz javnih izvora i privatnog kapitala. To pitanje će zastupnici SDP u državnom i federalnom parlamentu držati prioritarnim.

10. Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije ne smije izgubiti u dinamici koju je SDP od ranije pokretao. U tom kontekstu će se kao evropski profiliran projekat svom odlučnošću raditi na usvajanju Zakona o oduzimanju kriminalom stečene imovine. SDP će se takođe angažirati na izradi i efektivnom provođenju programa borbe protiv korupcije koji se od strane nosilaca vlasti tretira kao periferno pitanje, zbog čega BiH i jeste na sramotnom mjestu na vrhu zemalja u kojima cvjeta korupcija.

III

11. Kongres zahtjeva da unapređenje životnog standarda i blagostanja ljudi u BiH bude u središtu njegove aktivnosti. To znači stvaranje prilika za nove investicije i biznise, nova i bolja radna mjesta, za bolje uvjete rada i bolje plaće. To znači viši kvalitet javnih usluga, dostupnih građanima pod normalnim uvjetima koji nemaju mogućnosti da dolaze do njih korupcijom ili plaćanjem privatnih škola, fakulteta ili slanjem svoje djece na školovanje u inozemstvo ili privatnim plaćanjem zdravstvenih usluga, usluga dječjih vrtića i ne mogu da osiguraju vlastitu štednju za penzijske dane i socijalnu sigurnost i slično.

12. SDP će pokrenuti inicijative da se razviju programi rješavanja egzistencijalnih pitanja za one

socijalne kategorije koje su van dosega bilo čije brige. To su radnici koji nisu prijavljeni i nemaju nikakva prava i socijalnu sigurnost, to su radnici kojima nije povezan staž, to su srednjovječni ljudi bez posla koji su stari za posao, a mladi za socijalnu pomoć, to su borci čija se nezaposlenost rješava na mnogo skuplji način kroz socijalnu pomoć i mnoge druge kategorije. Za te kategorije će se raditi na razvijanju posebnih programa zapošljavanja, a za njihovu aktivniju ulogu u društvu SDP će pokrenuti Forum nezaposlenih i obespravljenih na kome će se vršiti promocija potreba ovih socijalnih kategorija.

13. Jačanje svijesti članova i funkcionera SDP BiH i reafirmacija osnovnih ljudskih vrijednosti, te apsolutna zaštita socijalnih kategorija stanovništva: radnika, seljaka, rudara, prosvjetnih i zdravstvenih radnika, policije, a posebno porodica šehida i poginulih boraca, te RVI.

U narednom periodu okosnica djelovanja SDP BiH bit će na socijalno-ekonomskim pitanjima položaja radnika, mladih i socijalno ugroženih kategorija stanovništva. U tom pravcu značajnu ulogu treba da odigraju oblici interesnog organizovanja SDP BiH, kao i djelovanja klubova zastupnika SDP BiH na ostvarivanju interesa ovih slojeva društva.

Socijalna pravda mora biti glavno oružje u bitci protiv finalne pljačke društvenog bogatstva koja se pred našim očima danas priprema i odvija pod šifrom nacionalizma. Projektantima i izvođačima radova na tom projektu se može suprostaviti samo BH ljevičarski front.

IV

14. SDP BiH polazi od toga da se Daytonski Ustav mora mijenjati kako bi zemlja mogla naprijed. Aprilski pad Ustavnih amandmana je generisao atmosferu daljih podjela koja do danas traje.

Pozivamo vladajuću koaliciju da izađe sa svojim obećanim Evropskim Ustavom kako bi se pomakli iz ustavnog "blata" u kojem stojimo od Daytonu.

SDP BiH će nastaviti intenzivne aktivnosti na promjenama Ustava BiH koje će omogućiti izgradnju i razvoj BiH kao moderne, demokratske, decentralizirane, funkcionalne, socijalne i ekonomske države primjerene Evropi i euroatlantskim integracijama i njenom multietničkom biću. SDP BiH će nastaviti aktivnosti na pripremi cjelovitog Ustava BiH.

15. Polazeći od programskih ciljeva SDP BiH izgrađivati svoj svebosanskohercegovački pristup nacionalnom pitanju u BiH, odnosu prema vjerskim zajednicama, saradnji sa nevladinim sektorom, medijima, pitanjima unutarne organizacije BiH, itd.

Nacionalizam u Bosni i Hercegovini je poguban za sve nas zajedno, kao i za svaki narod ponaosob, uključujući i onaj iz kojeg potiče.

SDP-ov odgovor na svaki nacionalizam je samo jedan – žestoki antinacionalizam zasnovan na partijskoj, Titovoj, ljevičarskoj i antifašističkoj tradiciji naroda Bosne i Hercegovine. Nova logika primjerena ovom vremenu zasnovana na tradiciji Sutjeske, Neretve i ZAVNOBiH-a, se mora prepoznavati i u nama samima danas, a ne samo u našim precima juče.

Upravo zbog toga se ne može dozvoliti da se u Bosni i Hercegovini na jedan lažni stereotip ili na nacionalizam odgovara sa drugim nacionalizmom uperenim protiv zajedništva kao naše izvorne i evropske novo uspostavljene vrijednosti.

SDP BiH će se odlučno suprotstaviti nacionalističkim snagama koje, koristeći ustavne promjene, nastupaju sa pozicija unitarizma i dezintegracije.

Na nacionalističku radikalizaciju mi moramo odgovoriti antinacionalistički i antifašistički: radikalno – ljevičarski, crveno, jako crveno.

V

16. SDP BiH će planskim aktivnostima u entiteskim i državnom parlamentu nastojati da se obezbijede zakonske pretpostavke za ostvarivanje prava povratnika (na rad, zdravstveno osiguranje, socijalnu zaštitu, zaposlenje i sl.) kako bi se stvarali uslovi za održiv povratak i kako bi se zaustavio proces daljnjeg etničkog čišćenja i ugrožavanja osnovnih prava povratnika.

VI

17. Članovi Glavnog odbora moraju biti nosioci različitih političkih, radnih i ekspertnih skupova na kojima će se kreirati SDP politika u pojedinim segmentima i okupljati druge srodne stranke, nevladine organizacije i akademska zajednica.

18. Kongres ovlašćuje Glavni odbor da statutarnom odlukom može u skladu sa ovim zaključcima izvršiti određene promjene organizacione prirode kojima bi se mogao povećati broj članova Glavnog odbora, uključiti novi afirmisani kadrovi, predsjednici opštinskih i kantonalnih organizacija.

Kongres zadužuje Glavni odbor da odmah organizira aktivnosti na pripremama izmjena i dopuna Statuta SDP BiH, kojima će se omogućiti restrukturiranje SDP-a, njegovo organizaciono prilagođavanje novonastalim potrebama u BH društvu i ostvarivanju kreativnije i efikasnije uloge SDP-a, uključujući i održavanje redovnih izvještajno-izbornih kongresa svake 4 godine, poslije održanih Općih izbora u Bosni i Hercegovini.

VII

19. U procesu djelovanja SDP BiH mora se otvoriti širi front akademske zajednice lijevo i građanski orijentirane, političari i sve druge građane koji mogu doprinijeti ostvarenju socijaldemokratskih ciljeva. Adresa kojoj se obraćamo zajedno, prije svih su mladi, žene i socijalno ugroženo stanovništvo.

U tom smislu potrebno je otvoriti proces definisanja i izgradnje mehanizama po kojima će parlamentarni predstavnici SDP BiH imati veću odgovornost i aktivniju prepoznatljivu ulogu, naročito u situaciji opozicionog djelovanja. Zato je potrebno koristiti što konkretnije analitičke podloge uključujući i osmišljena istraživanja javnosti kao što je anketa koja je provedena u pripremi analize ovih izbora. To zahtjeva radikalizaciju u djelovanju zastupnika SDP BiH u institucijama sistema i na svim nivoima.

Da bi bio nosilac i izvršilac tako ozbiljnih ciljeva i zadataka SDP mora biti bolji, snažniji, otvoreniji prema svima onima koji žele učestvovati u borbi za ovakve vrijednosti.

20. Jasno ukazati i demistificirati podmetanja da SDP BiH i njegovi članovi ne prihvataju i ne prakticiraju vjeru, te da vjera u SDP BiH zauzima vrlo visoko mjesto. U tom smislu SDP BiH očekuje od institucija svih religijskih zajednica u BiH da zaštite izvornu vrijednost Bosne i Hercegovine kao multikonfesionalnog društva i zajednice.

VIII

21. Da bi ostvarila svoje programske ciljeve, SDP BiH se mora i sama u hodu preustrojivati i osposobljavati kroz daljnje razvijanje procesa demokratizacije. Ne treba biti tabu tema, ljudi i stavova kada se traži najbolja odluka. Granice slobode i demokratije za SDP će se stalno pomjerati unaprijed. Svaka odluka mora biti izraz slobode ljudi koji je donose. U procesu odlučivanja mora se uvažiti što je moguće više miljenja, stavova, činjenica i činjenica. Da bi odluka bila dobra, ona mora biti sprovedena u djelo.

Nama treba demokratizacija koja će omogućiti sučeljavanje različitih mišljenja, koja će eliminirati neprikosnovenost mišljenja bilo koga u SDP-u i koja će slušati stavove sebi naklonjenih birača afirmirati ih u javnosti i stati iza tih stavova.

Ozbiljnijim vraćanjem opštinskih organizacija SDP BiH u procese odlučivanja o vitalnim pitanjima za partiju, mi ćemo spriječiti stvaranje centara moći koji jedini imaju "pravo" na kreiranje ispravnih partijskih stavova.

22. Kongres zadužuje poslanike SDP BiH na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini da se u svom budućem radu naročito zalažu za:

- a. posebne programe zapošljavanja za mlade;
- b. reformu obrazovnog sistema kao preduslova za zapošljavanje;
- c. stvaranje uslova u kojima će svim mladima pružiti šansa za adekvatno obrazovanje bez obzira na socijalni status;
- d. donošenje nacionalnog programa djelovanja za mlade na nivou Bosne i Hercegovine.

23. Kongres zadužuje Glavni odbor i Predsjedništvo da posebno sagledaju organizovanost, materijalnu i kadrovsku osposobljenost organizacija i organa SDP BiH u RS-u.

Kongres traži da Glavni odbor i Predsjedništvo naprave platformu za djelovanje poslanika i odbornika u zakonodavnim organima RS, posebno s aspekta ostvarivanja ustavnih amandmana o konstitutivnosti naroda u BiH.